

РЕШЕНИЕ

№ 19488

гр. София, 27.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 92 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ЦВЕТЕЛИНА СЛ. КЪРЖЕВА**
ГАЧЕВА

при участието на секретаря **ТАТЯНА Г. ВЕЛИНОВА**
като разглежда докладваното от **ЦВЕТЕЛИНА СЛ. КЪРЖЕВА ГАЧЕВА**
Гражданско дело № 20221110142879 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава двадесет и пета „Бързо производство” на Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по искова молба на **И. С. С.**, действащ лично и със съгласието на своя баща **С. М. С.**, срещу **Е. В. Евтимова-Начева**.

В исковата молба се твърди, че ответницата е майка на ищеца, като същата е задължена по силата на решение № III-117-399/11.11.2014 г., постановено по гр.д. № 29541/2014 г. по описа на СРС, 117-ти състав, влязло в сила на 21.06.2016 г., да му заплаща месечна издръжка в размер на 85,00 лв. Сочат се увеличени нужди на ищеца предвид изминалия период от време от определяне на предишния размер на издръжката и неговото израстване, както и увеличения размер на минималната работна заплата. Претендира се увеличаване на месечната издръжка от 85 лв. на 200 лв. месечно, в т.ч. и за минал период една година назад от подаване на исковата молба.

В срока по чл. 131 ГПК ответницата е подала отговор на исковата молба, като счита иска за издръжка по чл. 150 СК за основателен.

Съдът, след като обсъди относимите доводи и доказателства по делото по свое вътрешно убеждение и въз основа на закона, намира за установено следното:

От приетото по делото удостоверение за раждане се установява, че ищецът **И. С. С.** е дете на **С. М. С.** и **Е. В. Евтимова-Начева**.

С решение № III-117-399/11.11.2014 г., постановено по гр.д. № 29541/2014 г. по описа на СРС, 117-ти състав, влязло в сила на 21.06.2016 г., ответницата е осъдена да заплаща месечна издръжка на детето в размер на 85 лв.

Видно от постъпилата по делото справка от НАП няма данни за действащи трудови договори, осигуряване по извънтрудови правоотношения и регистрация като самоосигуряващо се лице по отношение на С. С..

От събраните по делото доказателства относно трудовата заетост и доходите на ответницата се установява, че последният трудов договор на същата е прекратен на 10.02.2016 г., като след този период няма данни за осигуряване и данни за изплатени доходи в справки по чл. 73 ЗДДФЛ. Няма и подавани ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ за периода от 2016 г. до 2022 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно чл. 143, ал. 2 СК, родителите дължат издръжка на своите ненавършили пълнолетие деца независимо дали последните са трудоспособни и дали могат да се издържат от имуществото си. Следователно получаването на издръжката е безусловно, не е свързано с каквито и да е допълнителни предпоставки извън наличие на качеството, ненавършило пълнолетие дете” и на нужда от издръжка, която не е задоволена изцяло по друг начин – например чрез получаване от детето на доходи от трудово възнаграждение, пенсия, доходи от имоти, семейни добавки и други такива /т. 2 от ППВС № 5 от 16.11.1970 г./. Задължението на родителя, обаче, не е безусловно, що се касае до размера на даваната издръжка, като това зависи от възможността на същия да предоставя такава – арг. от чл. 140, ал. 2 СК. Това означава, че родителят дължи издръжка, ако след задоволяване на собствените си екзистенциални нужди може да отдели средства и за издръжката на своето дете. Същевременно издръжката на едно дете не може да бъде по-ниска от $\frac{1}{4}$ от минималната работна заплата (чл. 142, ал. 2 от СК) или 195 лева към настоящия момент. Размерът на издръжката се обуславя от съотношението между нуждите на лицето, имащо право на издръжка, и възможностите на задълженото лице – чл. 142, ал.1 СК. В същото време обичайните за дете на възрастта на ищеца (за храна, дрехи, обувки, за обучение, медицински грижи и т.н.) нужди, както и общите разходи за издръжката на домакинството на бащата, в което е отглеждан, се установява от самия факт на биологичното му съществуване и не е необходимо да се обосновават специално. По делото не се установяват специални здравословни и образователни потребности на детето.

По предявения иск с правно основание чл. 150, вр. чл. 143, ал.2 СК в тежест на ищеца е да докаже, че ответникът е родител (майка) на ищеца; че последният не е навършил пълнолетие към датата на исковата молба; че ответницата е осъдена с влязло в сила решение да заплаща на ищцата месечна издръжка в размер на 85 лв.; материалните възможности на ответницата да дава месечна издръжка в претендирания размер в процесния период; трайното съществено увеличаване на нуждите на ищеца след определяне предишния размер на издръжката му.

Съдът намира иска за основателен.

Безспорно по делото се установява, че ищецът е непълнолетно лице, а ответницата е

негова майка, като с решение № III-117-399/11.11.2014 г., постановено по гр.д. № 29541/2014 г. по описа на СРС, 117-ти състав, влязло в сила на 21.06.2016 г. е осъдена да заплаща издръжка на детето си в размер на 85 лв. месечно. Към датата на устните състезания в настоящото производство ищецът е на 15 години, като от присъждане на досегашната издръжка са изминали над 7 години. С оглед настъпилия период от време – над 7 години, съдът намира, че е налице съществено изменение на обстоятелствата, обуславящо и увеличение на размера на издръжката, доколкото потребностите на детето от средства за съществуване и образование значително са нараснали предвид изминалия период от време.

В настоящия случай претенцията на ищеца е в размер на 200 лв. месечно, т.е. близко до законоустановения минимум. По делото не са ангажирани доказателства досежно реализирания от ответницата доход, като следва да се вземе предвид и че същата не оспорва иска в претендирания размер. Ето защо, искът следва да бъде уважен изцяло.

С оглед онсователността на иска, основателна се явява и акцесорната претенция за законна лихва.

Що се отнася до претенцията за издръжка за минало време с правно основание чл. 149 СК, същата е недопустима. Нормите на чл. 149 и [чл. 150 СК](#) /аналогични на [чл. 82, ал. 1](#) и [чл. 86 от отменения СК](#)/ са ясни, а съдебната практика по приложението им е константна. Само ако не е присъдена издръжка изобщо може да се търси такава за минало време - една година преди предявяване на иска. Основанието на този иск по [чл. 149 СК](#) е неплащане на издръжката. Изменението на обстоятелствата е основание да се търси увеличение на издръжката, съгл. 150 СК и то винаги е от предявяване на иска за увеличение на издръжката. Определената първоначална издръжка се дължи и по размера ѝ е формирана сила на присъдено нещо, а основанието на иска за увеличение на издръжката е дали има изменение на обстоятелствата. При доказване на това основание се определя новия размер от предявяване на иска по [чл. 150 СК](#) /*Определение № 16 от 23.01.2013 г. на ВКС по ч. гр. д. № 16/2013 г., I г. о., ГК*/.

В настоящия случай безспорно се установи, че с влязло в сила решение е определен размер на месечна издръжка, което прави недопустимо претендирането на такава за минал период. Дали ответницата е заплащала редовно издръжката или не, е ирелевантен за настоящото производство въпрос. С оглед изложеното, производството по иска с правно основание чл. 149 СК следва да бъде прекратено като недопустимо.

По изпълнението на решението:

Съгласно чл. 242, ал. 1 ГПК, съдът постановява предварително изпълнение на решението, когато присъжда издръжка, възнаграждение и обезщетение за работа. Налице е следователно призната по право (*ex lege*) изпълнителна сила на невлезлите в сила решения относно посочените в закона вземания, за което съдът е оправомощен (има право и задължение) да се произнесе служебно (*ex officio*). За това в конкретния случай следва да бъде допуснато предварително изпълнение на решението в частта му, с която ответникът е осъден да заплаща на непълнолетното си дете месечна издръжка в размер на 200,00 лева.

Относно направените разноси по делото:

Страните не са претендирали разноси.

Ответницата, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, дължи на Софийския районен съд, разноси в размер на 165,60 лева, представляващи държавна такса върху увеличението на издръжката.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ на основание чл. 150, вр. чл. 143, ал. 2 СК, издръжката, определена с решение № III-117-399/11.11.2014 г., постановено по гр.д. № 29541/2014 г. по описа на СРС, 117-ти състав, влязло в сила на 21.06.2016 г., като я **УВЕЛИЧАВА** и

ОСЪЖДА на основание чл. 150, вр. чл. 143, ал. 2 СК, Е. В. Евтимова-Начева, ЕГН *****, да заплаща на непълнолетното си дете И. С. С., ЕГН *****, действащ лично и със съгласието на своя баща С. М. С., ЕГН *****, месечна издръжка в размер на **200,00 /двеста/ лева**, считано от датата на подаване на исковата молба /04.08.2022 г./ до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване, ведно със законна лихва върху всяка просрочена вноска.

ДОПУСКА на основание чл. 242, ал. 1 ГПК, предварително изпълнение на решението в частта за присъдената в полза на И. С. С. издръжка.

ПРЕКРАТЯВА производството по гр. дело № 42879/2022 г. в частта по иска с правно основание чл. 149 СК за осъждане на Е. В. Евтимова-Начева, ЕГН *****, да заплати на И. С. С., ЕГН *****, действащ лично и със съгласието на своя баща С. М. С., ЕГН *****, сумата от 200,00 лв. месечно за периода 04.08.2021 г. - 03.08.2022 г. издръжка за минало време.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, Е. В. Евтимова-Начева, ЕГН *****, да заплати по сметка на Софийския районен съд държавна такса върху увеличението на издръжката в размер на 165,60 лева.

Решението в частта, с която се прекратява производството има характер на определение и подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок, считано от съобщаването му, а в останалата част подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок, считано от съобщаването му на страните.

Препис от настоящото решение да се връчи на страните (чл. 7, ал. 2 ГПК).

Съдия при Софийски районен съд: _____